

CÖNK” TERİMİ VE CÖNKLER ÜZERİNE BİR BİBLİYOGRAFYA DENEMESİ*

*Duygu KAYALIK ŞAHİN***

ÖZET

Cönkler, genellikle şairi bilinen şiirlerle birlikte türkü, mani, destan, fıkra, hikâye, duâ, hutbe gibi yazanı belli olmayan manzûm ve mensûr metinlerin, hastalıkların tedavisinde kullanılan ilaç tariflerinin, sosyal hayatta iz bırakan ve ya cönkün derleyicisi tarafından önemli görülen olay ve olguların kayıtlarının, günlük hayatı kolaylaştıracak faydalı bilgilerin, dinî kaide ve öğütlerin yer aldığı not defterleridir.

Her çeşit edebî, tarihî, kültürel ve folklorik ürünleri içeren cönkler, muhtevalarında barındırdıkları zenginlik sebebiyle edebiyat tarihinde büyük bir boşluğu doldurmaktadır. Çeşitli bilgi ve metinleri edebiyatımıza kazandıran en önemli kaynaklardan biri olan cönkler, manzûm ve mensûr metinlerin mukayeseli şekilde oluşturulmasında bir nüsha olarak edebiyat tarihinin asıl kaynaklarına yardımcı olduğu gibi, manzûm ve mensûr metinlerin tek nüshası, tarihi olay ve olguların tek tanığı, folklorik ürünlerin geleceğe taşınmasında kültür taşıyıcısı olarak asıl kaynak görevi de üstlenmektedirler.

Bu çalışmada, “cönk” kelimesinin kökeni hakkında ileri sürülen görüşler doğrultusunda kelimenin kökeninin ne olduğunu belirlemeye çalıştık. Sözlüklerden, ansiklopedilerden ve akademik çalışmalardan hareketle “cönk” kelimesinin anlam çerçevesini belirlemeye çalıştık. Bu sebeple, ulaşabildiğimiz her türlü ilmi kaynakta yer alan cönk tanımlarını, anlam ilişkisi bakımından birbirleriyle karşılaştırarak anlamsal bir bütünlük kurmaya çalıştık. Daha sonra, “cönk” kelimesinin tarihi süreç içerisinde, hangi uluslarda hangi anlamlara geldiğini, hangi kavramlar ve nesnelere için kullanıldığını, kullanılmaya başlandığı tarihten günümüze kadar hangi kelimelerle târif edildiğini karşılaştırma ve tartışmalar halinde sunmaya gayret gösterdik.

Cönkler üzerine yaptığımız araştırmalarda şimdiye kadar kapsamlı bir bibliyografya çalışmasına rastlamadığımız için yazıya bir bibliyografya ekleyerek elde ettiğimiz verileri, bizden sonra cönkler üzerine bilimsel faaliyette bulunacak araştırmacıların istifadesine sunmayı hedefledik. Bibliyografyada verilen çalışmaları, doğrudan cönkler hakkında yapılmış çalışmalar (transkripsiyonlu metin-tanıtım-inceleme), cönklerin önemi/işlevi üzerine yapılmış çalışmalar ve

* Bu makale Crosscheck sistemi tarafından taranmış ve bu sistem sonuçlarına göre orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir.

** Arş. Gör. Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Türk İslâm Edebiyatı, El-mek: kayalik_duygu@hotmail.com

cönklerin katkısıyla şair ve şiirleri hakkında yapılmış yayınlar oluşturmaktadır.

Elde ettiğimiz veriler ışığında birer “kırk ambar” ve “kültür hazinesi” olarak görülen cönklerin Türk Edebiyatında ve Türk kültüründeki yerini belirlemeye çalıştık.

Anahtar Kelimeler: Cönk, Bibliyografya, Anlam, Terim

THE TERM “JUNK” AND A BIBLIOGRAPHY STUDY ON JUNKS

ABSTRACT

Junks are notebooks which include poems by known poets and ballads, folk songs, legends, jokes, stories, prayers and sermons. Beside, prose and poetry texts whose poets are unknown, medicine recipes, beneficial knowledge about daily life, religious pedestals and advices, important events of daily life which are chosen by the author of the junk also take place in these notebooks.

Since junks contain all sorts of literary, historical, cultural, folkloric products, they have remarkable place in literature history. Being an important source that brings all sorts of knowledge and texts together it helps main sources of literature about classification of prose and poetry texts. In addition to these, junks are the only copy and witness of these historical, cultural and folkloric products and carry them into the future. In that sense junks can be regarded as main source, too.

In this paper, origin of the term “junk” is tried to be determined in the light of the arguments stated earlier. Considering the dictionaries, encyclopaedias and academic works the meaning of the word “junk” is tried to be adjusted. For this reason each definition of the term that is found in available scientific sources are examined in detail in terms of their meanings. Then, it is searched that the word junk is used by which nations and means what along history.

According to our research on junks, there is no comprehensive bibliography study on it so far. Therefore a bibliography is added to paper in order to later researchers can be benefited from our data while having their scientific study on this subject.

In the light of the data we get, the significance of junk which is regarded as “stores” and “cultural treasure” in Turkish literature is tried to be determined.

STRUCTURED ABSTRACT

Junks are notebooks which include poems by known poets and ballads, folk songs, legends, jokes, stories, prayers and sermons. Beside, prose and poetry texts whose poets are unknown, medicine recipes, beneficial knowledge about daily life, religious pedestals and advices, important events of daily life which are chosen by the author of the junk also take place in these notebooks.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/12 Summer 2015

Since junks contain all sorts of literary, historical, cultural, folkloric products, they have remarkable place in literature history. Being an important source that brings all sorts of knowledge and texts together it helps main sources of literature about classification of prose and poetry texts. In addition to these, junks are the only copy and witness of these historical, cultural and folkloric products and carry them into the future. In that sense junks can be regarded as main source, too.

In this paper, origin of the term “junk” is tried to be determined in the light of the arguments stated earlier. There are three different views. According to one of these views, the term junk comes from “Cava” and “Malaya” languages while the other argues that it comes from Hindi and third one says it comes from Turkish.

Considering the dictionaries, encyclopaedias and academic works the meaning of the word “junk” is tried to be adjusted. For this reason each definition of the term that is found in available scientific sources are examined in detail in terms of their meanings. Then, it is searched that the word junk is used by which nations and means what along history. Following the searches about the term “junk”, there are names such as “big sealing vessel”, “leather notebook”, “poetry journal”, “notebook”, “manuscript notebook”, “manuscript journal”, “journal”, “poetry notebook”, “huge boat”, “folk poetry journal”, “cow language”, “calf language”, “a kind of Chinese boat”, “great galley”, “book”, “joker”, “smiling face”, “corner”, “bliss”, “cheerful”, “richness”, “huge object”, “fortune”, “wealth”, “white notebook”, “long notebook”, “song journal” for the term “junk”.

According to our research on junks, there is no comprehensive bibliography study on it so far. Therefore a bibliography is added to paper in order to later researchers can be benefited from our data while having their scientific study on this subject. Studies in bibliography are divided into titles as followings; Studies on junks, studies on importance of junks and Studies about poets and poetry that is prepared with the contributions of junks. Tags, books, thesis, articles and assertions are given with their titles in our bibliography. There are master and doctorate’s thesis. Both in thesis and others’ names no grammatical redaction is made. According to bibliography study we made, there are 12 books, 19 thesis and 131 articles about “junks”.

In the light of the data we get, the significance of junk which is regarded as “stores” and “cultural treasure” in Turkish literature is tried to be determined.

Key Words: Junk, Bibliography, Meaning, Term

1. “Cönk” Terimi

1.1. “Cönk” Teriminin Kökeni

“Cönk” teriminin menşei hakkında çeşitli görüşler vardır. Bu görüşleri, araştırmacılar tarafından ortaya konan bilgiler ışığında 3 başlıkta toplayabiliriz. Bu görüşlerden ilkinde göre “cönk” kelimesi, “Cava” ve “Malaya” dillerinden (Malezya dilinden); ikinci görüşe göre Hintçeden ve üçüncü görüşe göre Türkçeden gelmektedir.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/12 Summer 2015

Birinci görüşü benimseyen Ali Püsküllüoğlu, (1996: 34), “cönk” kelimesini, Malezya yerli dilinden; Mehmet Doğan, (1986: 174), Cava dilinden; Orhan Şaik Gökyay, (1984: 107), Cava ve Malaya dillerinden geldiğini ifade etmişlerdir. Gökyay, Cava ve Malaya dillerinde, djong(Conk) şeklinde geçen “cönk” kelimesini, bu dillerden alınarak İspanya ve Portekiz dillerine “junco”, İtalyanca’ya “giunco”, Fransızca’ya “jonque” ve İngilizce’ye de “junk” olarak geçtiğini belirtir.(1984:108).

Ferheng-i Nizam’ında, “cönk” kelimesinin Türkçe olduğunu söyleyen Aka Seyyid Muhammed Ali (Akt. Gökyay, 1984: 108) gibi ikinci görüşü benimseyen Mahmud Mes’ud Koman da, Türkçe bir kelime olan cönkün, Türklerden Çinlilere, onlardan Japonlara ve onlardan da Hintliler ve Avrupalılara geçtiğini belirtir.(Akt. Sakaoğlu, 1986: 219) Koman’ın bu görüşünü benimseyen Şakir Ülkütaşır, Koman’ın görüşlerine birebir benzeyen görüşlerini “Cönk, Türklerden Çinlilere, bunlardan Japonlara, oradan Hintlilere sonradan da Avrupa dillerine geçtiği ifade edilen bir sözdür” (1967: 906) şeklinde ifade eder. Ülkütaşır, Velet Çelebi İzbudak’tan yaptığı alıntıda, “cönk” kelimesinin, Türkçede “tertip etmek, derlemek; ciltlemek” anlamlarına gelen “cönlemek, cünlemek” fiillerinden bir isim olduğunu ileri sürenler olduğunu belirtir. (1967: 906).

Üçüncü görüşe sahip araştırmacılardan Hasan Amîd, “Ferheng-i Amîdî”sinde ve Ferîdûnkâr, “Ferheng-i Cedîd Farsî be-Farsî”sinde “cönk” kelimesinin Hintçeden alınmış olduğunu ifade etmişlerdir.(Akt. Gökyay, 1984: 108).

Bu üç görüşü değerlendirdiğimizde, cönk kelimesinin menşei üzerinde hâlâ belirsizlikler olduğunu düşünmekteyiz. Öyle ki, “Cönk kelimesinin menşei eğer Malezya dillerine dayanıyorsa Türklerle nasıl bir iletişim gerçekleşmiş de Türkler tarafından kabul edilmiştir? Eğer Araplar vasıtasıyla Malezya dillerinden geçtiği düşünülürse, Arap kaynaklarında cönklerle ilgili neden teferruatlı bilgiye ulaşamamaktayız? Malezya dillerinde “Çin denizinde gezen gemi, gemi”¹ anlamına geldiği ileri sürülen cönk kelimesi, ilk önce neden Çin topraklarında kullanılıp diğer dillere yayılmamıştır? Bahsedilen bu geminin Osmanlı’da kullanılmadığı bilindiğine göre, Türkler hangi anlamda kullanmak için bu kelimeyi benimsemiştir? Cönk kelimesi, Malezya dillerinde kaçınıcı yüzyıllarda kullanılmaya başlamıştır ve günümüzde de anlam çerçevesini korumuş mudur?” gibi sorularla karşılaşmaktayız.

Aynı şekilde ikinci görüşü değerlendirdiğimizde, 15. yy’dan itibaren Türkçede kullanılmaya başlandığı (Ülkütaşır, 1967: 907) bilgisine göre, bu görüşe delil nedir? 15.yy’da² ilk hangi eserde cönk kaydına rastlanılmıştır? “15.yy’dan önce cönklerin yok olduğu görüşü kesin midir? İlk kâğıdın yapılması Mısır’lılara dayanırken, matbaanın Çinliler tarafından kullanıldığı biliniyorken cönkler nasıl yapılmıştır ve insanların hizmetine sunulmuştur? Defter diye tanımlanan cönklerin yapımı Türk topraklarında 15.yy’da mı başlamıştır? Eğer öyleyse 15. yy’da Anadolu topraklarında olduğu bilinen Türklerin, Çinlilerle ilişki ne boyuttadır ki cönk kelimesi Türklerden, Çinlilere ve akabinde diğer uluslara yayılmıştır?” gibi sorular cevaplarını aramaktadır.

Üçüncü görüşü değerlendirdiğimizde, Türk hüviyetli araştırmacıların bu görüşü es geçmeleri bizi şaşırtmıştır. Çünkü Hintçeden diğer diller olduğu gibi Türkçeye de geçmiş olması en az diğer iki görüş kadar olasıdır. Tarihe baktığımızda, Malezya’nın tarihinden daha zengin ve gelişmiş bir Hint tarihi görülmektedir. Hint topraklarında Türk devletlerinin de varlık gösterdiği bilgisi, cönk kelimesinin Hintçeden yayıldığını düşündürülebilir. Fakat yine bu noktada “Cönk Hintçe sözlüklerde var mıdır? Hintliler cönk kullanmış mıdır? gibi sorular cönk kelimesinin menşei

¹ Makalemizin 2. Bölümünde, cönk kelimesinin mânâları hakkında detaylı bilgi verilmiştir.

² Yaptığımız araştırmalarda bu görüşü destekleyici herhangi bir bulguya rastlamadık. 15. yy’da olduğuna dair bir kanıt bugüne kadar gösterilmemiştir. 16.yy’da cönk kelimesinin bulunduğunu söyleyen Tarama Sözlüğü’ndeki (Tarama Sözlüğü, II, 1965: 777) sicil kaydından hareketle, Ülkütaşır tarafından bu tarih 1 asır öncesine kadar çekilerek Türkçede 15. yy’dan itibaren kullanılmaya başlandığı ileri sürülmüş olabilir.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/12 Summer 2015

hususunda çok daha fazla araştırma yapılması gerektiğini gözler önüne sunar. Yapılacak yeni çalışmalarla, aydınlanmamış bu soruların cevapları bulunabilir.

1.2. Sözlüklere, Ansiklopedilere ve Diğer Kaynaklara Göre “Cönk” Kelimesinin Anlamı

“Cönk” kelimesi, *Türkçe Sözlük*’te “Saz şairlerinin, kendilerinin veya başkalarının şiirlerini derledikleri, uzunlamasına açılan, deri kaplı defter, sığırdili” (2011: 471-472) şeklinde tarif edilmektedir

Ansiklopedik Edebiyat Sözlüğü’nde cönk, “Saz şairlerinin en beğenilen şiirlerinin toplandığı defter” (1983: 151) şeklinde geçmektedir.

Edebiyat Sözlüğü’nde, cönk, “ Eskiden, saz ozanlarının şiirlerini topladığı, kimi zaman başka saz ozanlarının şiirlerine de yer verdiği, eni boyuna göre uzun olan ve uzunlamasına açılan, deri kaplı şiir defteri” (1996: 34) olarak tanıtılmaktadır.

Edebiyatımızda İsimler ve Terimler Kitabı’nda “Halk edebiyatı ürünlerinin yazıldığı defterler” (2010: 237) olarak tarif edilen cönk, *Türk Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*’nde de “Başta halk şairlerinin şiirleri olmak üzere, çeşitli folklorik bilgilerin kaydedildiği ve uzunlamasına açılan, sırtı dar ensiz, deri kaplı defterler” (2007: 188) şeklinde tarif edilmektedir.

Yukarda adı geçen kaynaklarda defter olarak tanımlanan cönk, başka kaynaklarda defter manasının yanı sıra farklı anlamlara da gelmektedir. *Ötüken Türkçe Sözlük*’te, “Büyük yelkenli gemi. Halk şairlerinin şiirlerinin toplandığı, uzunlamasına açılan el yazması, dana derisi kaplı şiir defteri; dana dili; sığır dili; köşe; şakacı, gülen yüzlü” (2007: 124) şeklindeki ifadelerle cönke birden çok anlam kazandırılmıştır.

Ansiklopedik Edebiyat Terimleri Sözlüğü’nde cönk, “İçinde halk şairlerine ait eserlerin, türkü, mani, destan, fıkra, hikâye, dua, hutbe gibi yazanı belli olmayan anonim manzum ve mensur ürünlerin yer aldığı, aşağıdan yukarı doğru açılan, çoğu meşin kaplı/ ciltli el yazması defter/mecmua” (2007: 87) şeklinde, hem defter hem mecmua olarak tanımlanırken *Türk Lugatı*’nda da, “Halk şairlerinin şiirlerini muhtevî mecmua ve kitap” (1927: 347) şeklinde, hem mecmua hem kitap olarak tanımlanmıştır.

Tarama Sözlüğü’nde, “Uzunluğuna açılır yazma şiir mecmuası (1965: 777) olarak ifade edilen cönk, *Kubbealtı Lugatı*’nda da, “Boyü eninden uzun olup uzunlamasına açılan yazma halk şiiri mecmuası” (2005: 501) şeklinde tanımlanmış olup trnak içinde “dibi düz yelkenli gemi” ifadesine yer verilmiştir.

İslam Ansiklopedisi’nde cönk, “Genellikle âşık edebiyatı, halk edebiyatı ve folklor ürünlerinin toplandığı anonim mahiyette bir mecmua türüdür” (1993: 73) şeklinde tarif edilmektedir.

Lugat-i Çağatâyî ve Türkî-i Osmânî’de cönk, “Gemi, seffne, mecmua” şeklinde tanımlandıktan sonra, sözcüğün edebiyat terimi olarak mecmua anlamına geldiği belirtilmiştir.(2003: 142)

Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi’nde “Çoğunlukla Âşık Edebiyatı, Halk edebiyatı ve halkiyat ürünlerini ihtiva eden; uzunlamasına açılan, ensiz, uzun yazma mecmualara verilen ad” (Koz, 1977: 83) şeklinde tarif edildikten sonra yazma mecmua olarak tanımlama yapmasını şu sözlerle gerekçelendirilmektedir:

“Esasen, cönklerin ve muhteva yönünden bunlarla benzeşen fakat biçim yönünden bilinen kitaplar gibi olan yazmaların genel adı mecmuadır. (...) Kütüphanelerdeki yazmalar arasında cönkler, esas itibariyle birer mecmua olarak

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/12 Summer 2015

değerlendirildikleri için mecmûa-i eş'ar adıyla fişlenmekte, gerek görülürse fişin bir köşesine "cönktür" notu konulmaktadır. (1977: 83)

Sabri Koz ayrıca, "Ansiklopedik kaynakların hemen hepsinde cönk kelimesinin gemi anlamına geldiği kayıtlıdır" bilgisini verdikten sonra cönklerin neden gemilere benzetilmiş olarak adlandırılmış olabileceği hususunda bilgi verir:

"Uzak doğu ülkelerinde kullanılan gemilerle, uzunlamasına açılan bir mecmua olan cönkler arasında şekil bakımından bir benzerlik kurulmuş olabilir. Sayfalarında âşıklara ait şiirler (seyrek olarak da Divan şairlerinin şiirlerine rastlanır.), dualar, büyücülükle ilgili notlar, ilaç tarifeleri, cönk sahibini ilgilendiren doğum-ölüm tarihleri, alacak verecek hesapları, anonim türkü, mani ve ilahiler, halk hikâyeleri ve daha bir çok konuyla ilgili ürünler bulunan cönkler, içlerinde pek çok şeyi barındıran bu gemilere benzetilerek adlandırılmış olmalıdır. (1977: 83-84)

Örnekleriyle *Türkçe Sözlük*'te cönk, "Seçilmiş halk şiiri örneklerini içine alan, uzunlamasına açılan, deri kaplı, el yazması şiir defteri (dergisi)" şeklinde tanımlanmıştır.(1996: 467).

Ansiklopedik Türk Dili ve Edebiyatı Terimleri Sözlüğü'nde de, "Genellikle halk şairlerinin şiirlerinin derlendiği el yazması dergi." (2007: 61) şeklinde tanımlanmıştır. Yine benzer şekilde *Edebiyat ve Tenkid Sözlüğü*'nde de cönk, "Saz şairlerinin manzumeleri kaydedilmiş dergi. Bu dergi, uzunluğuna açılan birtakım kâğıtlardan meydana getirilirdi." (1954: 52) şeklinde ifade edilmiştir.

Türk Edebiyatı Ansiklopedisi'nde ise "Genellikle folklor ve halk edebiyatı ürünlerinin yer aldığı sırtı dar, eni geniş, uzunlamasına açılan yazma kitap türünün adı" şeklinde tarif edilen cönke, "defter" ve "dergi" anlamlarının dışında "kitap" manası verilmiştir. (1984: 301) Aynı kaynakta, cönkün gemi anlamı için, "Çinlilerin conk, İngilizlerin Junk dedikleri bir gemi türünün adıyla ilgili olduğu ileri sürülür" şeklinde yorumda bulunulduktan sonra biçimi nedeniyle halk arasında "sığır dili, dana dili cöngü" de denildiğinden bahsedilmiştir. Yine şimdiye kadar olan isimlendirmelerden farklı olarak cönkün, aydınlarca "sefîne-kârî" adıyla anıldığı söylenmiştir. (1984: 301).

Türk Dünyası Edebiyat Kavramları ve Terimleri Ansiklopedik Sözlüğü'nde şu şekilde ifade edilmiştir:

"Yaygın olarak bilinen iki anlamı vardır: 1. Daha çok Çin, Japon, Hint denizlerinde kullanılan altı düz, güçlükle manevra yapabilen büyük teknelere verilen isimdir. Bambu kamışlarıyla desteklenmiş, birden beşe kadar dikdörtgen biçiminde, yelkenleri olan, bu tekneleri Çinliler, 'conk'; İngilizler, 'junk' diye adlandırmaktadırlar. 2. İçinde saz şairlerinin şiirlerinin bulunduğu, başka nüshası bulunmayan defterlere cönk adı verilmektedir" (2001: 567: 568).

Yukarıda adı geçen *Ötüken Türkçe Sözlüğü*'nün ifadelerinde de olduğu gibi *Türk Dünyası Edebiyat Kavramları ve Terimleri Ansiklopedik Sözlüğü*'nde, "cönk" sözcüğünün, halk arasında, 'neşe, sevinç, şenlik; neşeli, sevinçli, şenlikli; şakacı, güler yüzlü kimse; köşe; varlık, zenginlik, servet' anlamları ile de kullanıldığı belirtilmiştir.

Orhan Şaik Gökyay'ın, yabancı dildeki sözlüklerden aktardıklarına göre "cönk":

"Çin denizlerinde yelkenli gemiler için kullanılan genel bir addir. Dibi düz ve dört köşe olup pruvası, çıkıntılı başı-bodoslaması ve kaç tarafı(pupası), dümeni muallâktadır. Dört köşe yelkeni bir seren üzerine gerilmiş ve bu serenin

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/12 Summer 2015

üçte biri ya da dörtte biri uzunluğunda asılıdır. Böylece eğri olarak sarmaktadır.”(1984: 108)

Başka bir sözlükte, “Çin’de kullanılan bir gemi, bir çin gemisi” (1984: 108) şeklinde geçtiğini belirten Gökyay, bu sözlükte cönkün bir resmi bulunduğunu belirtir. Gökyay, “*Burhân-ı Katı*” çevirisinde (1984: 108) “büyük kalyon ve gemi”; “*Steingass’da*” (1984: 108) ise “büyük bir gemi” karşılığı bulunduğunu söyler.

Aka Seyyid Muhammed Ali’nin *Ferheng-i Nizam*’ında cönk, “kitap veya bir defter ki onda türlü konular, özellikle, türlü şairlerden şiirler yazılıdır. Türkçede bu söz büyük gemi; fakirlerin kullandığı satrançlı çul ve kilim; kocaman nesne anlamındadır” (Gökyay, 1984: 108) şeklinde ifade edilmiştir.

Celalüddün Gaffârî’nin, *Ferheng-i Gaffârî*’sinde (Gökyay, 1984: 109) cönk için verdiği karşılıklar şunlardır: “sefine”, “keşkül”; “içinde birbiriyle ilgisi olan nesnelere bulunan mecmua”; “içinde belgelerin ve yazıların ve başka türlü türlü güzel şeylerin bulunduğu mecmua”; “türlü nazım, nesir parçalarından meydana gelmiş bir kitap ki bunlardan hiçbirinin birbiriyle ilgisi yoktur. Gerçek anlamda türlü meyve ve sebzelerden meydana gelmiş olan yiyecekler.”

Hasan Âmid, *Ferheng-i Âmidî*’sinde, (Gökyay, 1984: 109), cönk kelimesini “İçinde türlü türlü şiirler ve konular yazılı bulunan büyük defter” şeklinde ifade ettikten sonra “keştî” ve “sefine” anlamları bulunduğunu eklemiştir.

Muhammed Muîn, “*Ferheng-i Farsî*’sinde”, (Gökyay, 1984: 108), cönk için, sırasıyla “keştî”; “cihaz-ı büzürg”, “sefine” anlamlarını verdikten sonra devamında “bir defter ki onun içinde şiirler, matâlib (arzular, dilekler, meseleler) ve başkalarını yazarlar” demiştir ayrıca sefine için “mecnûa-i nazm u nesr”, “cönk”, karşılıklarını vermektedir.

Ferîdünkâr, “*Ferheng-i Cedîd Farsî be-Farsî*’sinde”, (Gökyay, 1984: 108), cönk için, “jong, sefine, keştî” karşılıklarını verdikten sonra, “içinde türlü konular ve şiirler bulunan defter” şeklinde tanım yapmıştır

Vullers’in “*Lexicon Persico- Latinum*” adındaki Farsça-Latince sözlüğünde, cönkün, daha belirli bir tarifini verilmesi bakımından ayrı bir önem taşıdığını vurgulayan Gökyay şu şekilde aktarmaktadır: “Gelenekte, kesimi uzunlamasına ve açılışı uzunluğuna olan deftere derler. Uzunluğu bakımından gemiye benzer. Ad koyma âleminde, nesnenin adı onun benzetildiği şeyin adı olmuştur. (Gökyay, 1984: 110).

Cönk ile eş-anımlı olarak kullanılan sefine için R. Dozy’dan alıntı yapan Gökyay şöyle aktarmaktadır: “Eni boyundan uzun olan defter; şarkı mecmuası, güzel yazı yazma yolunda olan kimselerin, hattatların meşk için örnek olarak kullandıkları yazılarından meydana getirilmiş olan yazı albümü (murakka); bu kelime koleksiyon, mecmua, toplama anlamlarında kullanılır. (Gökyay, 1984: 110).

Eski kütüphanelerimizde veya şahısların ellerinde baba yâdigârı, çoğu zaman anonim, el yazması birtakım kitapların olduğunu söyleyen Şükrü Elçin, bu kitapların şekil bakımından birer defterden başka bir şey olmadığını, bunların alttan yukarıya, uzunlamasına açılanlarına “cönk”, sağdan sola, soldan sağa, bugünkü eserlerde olduğu gibi tertip edilenlerine “mecnûa” adı verildiğini belirtmektedir. (2001: 11)

Müjgan Cunbur, cönk için “Bilindiği üzere sırtı dar, eni geniş, uzunlamasına açılan bir kitap türüdür” tanımını yaptıktan sonra “günümüzün bloknotlarına benzer ve çoğunlukla yazma halindedir”(1974: 69) şeklinde tarif eder.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/12 Summer 2015

Şakir Ülkütaşır'a göre "Bugünkü anlamıyla cönk, "türkü, mani, destan, koşma, atasözü, fıkra, hikâye, nefes, mersiye, ilâhi, dua, hutbe v.s. gibi milli, dini (tasavvufi) şiir ve mensûreleri ihtiva eden el yazması dergi (mecmua)"dir.(1967: 906) Orta Asya ve gerek Anadolu Türkleri arasında Arapça ve Farsçanın revaçta olduğu devirlerde cönk kelimesi, yerini daha ziyade Arapça "sefine-gemi" adına terk ettiğini belirten Ülkütaşır,

"İşte bundan sonradır ki, cönk kelimesi yerine, gerek doğrudan doğruya şiirleri, gerek lirlerle birlikte kısa hâl tercümelerini ihtiva eden yazma dergilerin hep "Sefîne-i şuarâ(ya da Sefîne't-üş-şuarâ), Sefîne-i bülega, Sefîne nefâis, Sefîne-i rüesâ" olarak adlandırıldıklarına tesadüf ediyoruz. Maamañih, buna karşı cönk kelimesi, halk arasında günümüze kadar, özel anlamını tamamen muhafaza etmiştir." (1967: 907) demektedir.

Saim Sakaoğlu'nun Mahmud Mes'ud Koman'dan aktardığına göre, "Cönk; türkü, mani, destan, koşma, şiir, bozlak, hikâye, atalar sözü, darb-ı mesel, ferman, buyrultu, duâ, hutbe, nefes, mersiye gibi millî, dinî, tasavvufî, felsefî, aşkî, manzûm ve gayr-i manzûm eserlerin eski zamanlarda toplanıp yazılmış olduğu mecmualara denir ki bunlar tulânî açılır defter şeklindedir." (1986: 206)

Hikmet Dizdaroğlu, cönk terimiyle yakından ilgili yukarıda verdiğimiz terimlerden başka, "Saz şairlerinin ürünlerinin toplandığı cönkler, yazmalara, defterlere *supara* da denir"(1980: 14) diye yazmaktadır. Hayrettin İvgin'in (1986: 234) aktardığına göre, bu yazı üzerine çeşitli araştırmacılar³ yazılar yazmış, fakat bu kelimesin cönk yerine kullanıldığının henüz tespiti yapılamamıştır.

Cönk kelimesinin, terim olarak kazanmış olduğu anlam çerçevesini belirleyebilmek amacıyla araştırdığımız sözlük, ansiklopedi ve çalışmalarda cönk için, "büyük yelkenli gemi", "deri kaplı defter", "şiir mecmuası", "defter", "el yazması defter", "el yazması mecmua", "dergi", "şiir defteri", "büyük tekne", "el yazması dergi", "halk şiiri mecmuası", "yazma mecmua", "sığır dili", "dana dili", "yazma kitap", "sefine-kârî", "bir çin gemisi", "büyük kalyon", "kitap", "fakirlerin kullandığı satrançlı çul ve kilim", "şakacı", "gülen yüzlü", "köşe", "neşe", "sevinç", "şenlik", "neşeli", "sevinçli", "şenlikli", "varlık", "zenginlik", "servet", "kocaman nesne", "sefine", "keşkül", "mecmua", "keştî", "büyük defter", "cihâz-ı büzürg", "beyaz defter", "uzun defter", "şarkı mecmuası", "murakka" şeklinde adlandırmalar bulunmaktadır.

Tüm bu adlandırmalardan yola çıkarak cönk için "Sosyal hayatın izlerinin kaydının tutulduğu, günlük yaşantıyı kolaylaştıran bilgilerin not edildiği, dinî kaide ve öğütlerin unutulmaması için satır aralarına kondukları hastalıkların tedavisi için gerekli olan tüm eczâların bir doktor edasıyla ve inceliğiyle yazıldığı, sahibinin gönü ve hisleri doğrultusunda manzum ve mensur her türden edebî ürünlerin terennüm edildiği not defterleri" şeklinde bir tanım yapabiliriz.

1.3. Cönklerin Önemi

Cönkler, edebî ve kültürel birçok malzemeyi bizlere sunmaktadır. Bu sebeple hem kültür hem de edebiyat sahasında çalışan araştırmacılar için başlıca başvuru kaynaklarındandır. Tezkirelerde yer alan fakat günümüzde şiirlerine ulaşamadığımız birçok şairin tanınmasında ve cönklerde o şaire ait şiirlerin derlenerek gün yüzüne çıkarılmasında etkin rol oynayan cönkler, tenkitli yayın çalışmalarında da metinlerin doğru oluşturulabilmelerinde yararlanılan kaynaklar arasında yer alırlar. Yazılı kültürün yanı sıra, sözlü kültürün zengin hazineleri mahiyetinde olan cönkler, doğal afetler hakkındaki kayıtları, hastalık ve bu hastalıkların tedavilerinde kullanılan

³ Bu yazarlar için bkz. Hayrettin İvgin, a.g.m, s.234.

ilaçları, kişinin günlük yaşamındaki olayları, takvimle ilgili bilgileri, çeşitli zamanlarda, çeşitli olaylar için okunacak duaları, hutbeleri, falları, sihirleri, sözlü anlatım metinlerini, gelenek-görenek çerçevesinde yer alan uygulamaları içermeleri bakımından tarihe ışık tutan cevherlerdir.

Cönkler için “Türk kültürünün sağlam kilometre taşları, kırk ambar kitapları” ifadelerini kullanan Şükrü Elçin (2001: 9), “Cönkler, halk kültürünün; mecmualar, klâsik kültürümüzün mahsulleridir. Cönklerde saz ve tekke şiirimizle folklorumuzu; mecmualarda ise Arap- Fars dili ve edebiyatlarının tesirinde medrese-mektep mensuplarının manzum, mensur, edebî, dinî, tarihî, tasavvufî eserlerinden seçmeleri buluruz.” diyerek cönklerin mecmualardan ayrı olarak önemini vurgulamıştır. (2001: 9)

Saim Sakaoğlu cönklerin önemini şu şekilde ifade etmektedir:

“Halk bilimi, halka ait bütün kültürel unsurları inceleyen bilim dalı ise bu alanda en büyük kaynaklardan birisi de cönklerdir. Çünkü cönkler, başta halk edebiyatına ait ürünler olmakla birlikte sözlü folklor ürünlerini içinde ihtiva eden önemli kaynaklardır. Cönkler özellikle halk edebiyatının bir kolu olan Âşık edebiyatına ait şiirleri içermektedir. Bu şiirlerin gün ışığına çıkarılması ile nice şairlerimizi ilk defa tanıyabileceğimiz gibi, bildiğimiz pek çok şairimizin de yeni yeni şiirlerini günışığına çıkarmış olacağız. Bu yolla, ayrıca eksik şiirlerin tamamlanması, son haneleri bulunamadığı için kime ait olduğu bilinmeyen şiirlerin gerçek sahiplerinin ortaya konulması gibi problemler de çözülmüş olacaktır.”(1989: s.445-450)

Sakaoğlu, bir başka çalışmasında da cönklerin önemini etkileyici şu sözlerle vurgulamıştır:

“Cönkler, Türk kültürünün tapusudur; bize ait olan kültürün atalarımız tarafından adımıza tescil edilmiş belgeleridir. Pek çok bilinmeyeni oradan öğreniriz, yanlış bilineni onun yardımıyla düzeltiriz, eksik bilineni onunla tamamlarız. (1986: 220).

Mustafa Aça cönklerin önemini şu ifadelerle dile getirmiştir:

“Türk kültürü araştırmalarının yazılı kaynakları arasında oldukça önemli bir yere sahip olan cönkler, içerdikleri ürünler itibari ile oldukça değerli eserlerdir. Özellikle sözlü edebiyata dair unsurları yüzlerce yıl bünyelerinde korumaları ve bugünün araştırmacılarına geçmişi araştırma konusunda paha biçilmez bilgiler vermeleri, cönkleri vazgeçilmez birer kaynak haline getirmektedir.(2011: 313-324).

Mehmet Gürbüz, muhtevası yönüyle son derece önemli eserler olarak görülen cönklerin,

“Çok geniş ölçekli malzemeye sözlü kültürümüzün önemli yapıtaşlarından biri” olmasının yanında “Derleme yöntemiyle meydana getirilmiş olan bu eserlerin kuşaktan kuşağa el değiştirerek oluşum sürecinin devam ettiği düşünüldüğünde, cönklerin aynı zamanda bir kültür taşıyıcısı” (2012: 55)

olduğunu ifade eder.

1. Cönkler Üzerine Bibliyografya Çalışması

2.1. Bibliyografyanın Hazırlanmasında İzlenen Yöntem

Bibliyografyada verilen çalışmaları, doğrudan cönkler hakkında yapılmış çalışmalar (transkripsiyonlu metin-tanıtım-inceleme), cönklerin önemi/işlevi üzerine yapılmış çalışmalar ve cönklerin katkısıyla şair ve şiirleri hakkında yapılmış yayınlar oluşturmaktadır. Künyeler; kitaplar, tezler, makaleler/bildiriler başlıklarıyla belirtilmiştir. Tezler kısmında, yüksek lisans ve doktora

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/12 Summer 2015

tezleri verilmiştir. Gerek tezlerde, gerekse diğer yayınlarda çalışmanın isminin imlâsına müdahale edilmemiştir.

2.2. Bibliyografya

2.2.1. Kitaplar

1. Alparıslan, Yaşar ve Serdar Yakar, *Muhtelif Cönklerde Maraş Halk Şairlerine Ait Şiirler*, Ukde Kitaplığı, Kahramanmaraş 2009.
2. Altınok, Baki Yaşa, *Pehlivanlı Türkmen Aşireti Cönkleri*, Ahi Kitap, 2008.
3. Atalay, Besim, *Cönk*, Devlet Matbaası, İstanbul 1931.
4. Belviranlı, Ali Kemal, *Cönk İlahiler ve Mevlid*, Nedve Yayınları, Konya 1978.
5. Efe, Sadık, *Battal Gazi Destanı (Cönk)*, Özkale Matbaacılık, Çorum 2006.
6. Gökyay, Orhan Şaik, *Cönkler Üzerine*, Erenler Matbaası, İstanbul 1984.
7. Köktürk, Şahin, *Cönklerden Bir Cönk Amasya Cönkü*, Yazı Yayınevi, Samsun 2007.
8. Kul Cebrail, *Cönk - Koşulsuz Sonsuz Sevgilere*, İkinci Adam Yayınları, 2015.
9. Özdemir, Ahmet, *Cönklerden Günümüze Halk Şairlerimiz*, Veli Yayınları, İstanbul 1993.
10. Uğuz, Hidayet, *Cönk*, Devir Yayınları, İstanbul 2009.
11. Ünlü, Mahir, *Türkçede İnciler İncelikler :Cönk gibi*, İnkılap Kitabevi, İstanbul 2004.
12. Yıldırım, Dursun, *Elyazması Bir Kitap Türü: Cönk / Cöng: Kayıp Saraybosna Cöngü bağlamında*, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara 2013.

2.2.2. Tezler

1. Akça, Yaşar, *Ziya Bey Kütüphanesi Kaynaklı Cönkler Üzerine Bir İnceleme (6732, 6733, 6734 ve 6735 Numaralı Cönkler)*, Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale 2010.
2. Bakay, Solmaz, *Sivas ve Hafik Kaynaklı Cönkler Üzerinde Tetkik*, Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sivas 2000.
3. Bal Sönmez, Sevgi, *İstanbul Kaynaklı Cönkler Üzerine Bir Tetkik*, Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sivas 2002.
4. Baygül, Nuran, *Tokat ve Divriği Kaynaklı Cönkler*, Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sivas 1999.
5. Bolat, Zekeriya, *Niğde - Bor Kaynaklı Cönkler Üzerinde Tetkik (176 - 177 No'lu Cönk)*, Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Niğde 2006.
6. Bütüner, Şahin, *Ziya Bey Kütüphanesindeki 6707, 6722 ve 6769 Nolu Cönkler Üzerine İnceleme*, Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sivas 2010.
7. Çongar, Emine, *Sivas Kaynaklı Cönkler Üzerinde Tetkik*, Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sivas 1999.
8. Demircan, Mehmet Necati, *Sivas Kaynaklı Cönkler Üzerinde Tetkik*, Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sivas 1997.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/12 Summer 2015

9. Dokuz, Fedayi, *Niğde -Bor Kaynaklı Cönkler Üzerinde Tetkik (178 - 179 No'lu Cönk)*, Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Niğde 2006.
10. Düğenci, Serkan, *Ziya Bey Kütüphanesindeki 6740 No'lu Cönk Üzerine Bir İnceleme*, Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sivas 2012.
11. Güzel, Cavit, *Ziyabey Kütüphanesi Kaynaklı Cönkler Üzerine Bir İnceleme (6771,6774,6776,6777 Numaralı Cönkler)*, Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale 2010.
12. Menteş, Deniz, *Kütahya Vahid Paşa Kütüphanesindeki Yazma Bir Cönk-Mecmua*, Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kütahya 2002.
13. Mesci, Uğur, *Ziya Bey Kütüphanesindeki 6706 No'lu Cönk Üzerine İnceleme*, Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sivas 2010.
14. Özkan, Aliye, *Bir "Cönk" (İnceleme-Metin-İndeks Asıl metin)*, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Konya 1995.
15. Öztosun, Sevgi, *Cönkler Üzerinde Tetkik*, Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sivas 2001.
16. Türkyılmaz, Murat, *Sivas-Yıldızeli, Sivas-Suşehri, Kayseri, Adana Kaynaklı Cönkler Üzerine Tetkik*, Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sivas 2002.
17. Yeşilmurat Şalcı, Yeşim, *Sivas Ziya Bey Kütüphanesi'ndeki 6720 Nolu Cönk Üzerine İnceleme*, Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sivas 2011.
18. Yıldızdağ, Gülay, *Ziya Bey Kütüphanesindeki 6709, 6712 ve 6767 No'lu Cönkler Üzerine Tetkik*, Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sivas 2010.
19. Yuvacı, Zuhale, *Divriği/Aydoğan Köyü Kaynaklı Cönkler Üzerine Tetkik*, Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sivas 2005.

2.2.3. Makaleler / Bildiriler

1. Aça, Mustafa, “Balıkesir’de Bulunan Bir Cönk ve İçinde Yer Alan Fal-i Nebat Örneği”, *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*, S.59, 2011, s. 313-324.
2. Ağakerimkızı, (Paşayeva Aida), “Azerbaycan’da Bulunan Cönklerde Selçuklu Şahlarının Şiirleri (Bakü-Elyazmalar Enstitüsünün Kaynakları Esasında)”, *II. Uluslararası Selçuklu Kültür ve Medeniyeti Bilim ve Düşünce Sempozyumu* (20-22 Ekim 2011) Konya 2012, s. 435-446.
3. Akyoloğlu, İsmail Hakkı, “Bolu İli ve Çevresinde İlahi Söyleme Geleneği ve Eski Anadolu Türkçesi Devrine Ait Cönklerde Yer Alan İlahiler”, *Bolu İli Halk Edebiyatı Sempozyumu* (2-4 Mayıs 1986) Bolu 1987, s.104-108.
4. Alptekin, A. Berat, “Fırat Havzası ve Doğu Anadolu’da Yazılmış Cönkler”, *Fırat Havzası Yazma Eserler Sempozyumu*, Elazığ 1987, s. 227-232.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/12 Summer 2015

5. Aslanoğlu, İbrahim, “Sivas'taki Cönk ve Mecmualarda Yunus”, *Uluslararası Yunus Emre, Nasrettin Hoca, Karamanoğlu Mehmet Bey ve Türk Dili Semineri Bidirileri*, (10-12 Haziran 1977), Ankara, 1977, s. 32-36.
6. Aslanoğlu, İbrahim, “Cönklerden Derlemeler. Züldan Muhammed”, *Sivas Folkloru*, C. IV, S. 39, 1976, s. 14-15.
7. Aslanoğlu, İbrahim, “Cönklerden Derlemeler. İzzeti”, *Sivas Folkloru*, C.IV, S. 40, 1976, s. 20-21.
8. Attilâ, Osman, “Yunus Emre ve Taptuk Emre'nin Afyon'daki Mezarları ve Kaybolan Cönkler”, *Uluslararası Yunus Emre, Nasrettin Hoca, Karamanoğlu Mehmet Bey ve Türk Dili Semineri Bidirileri*, (10-12 Haziran 1977), Ankara 1977, s. 108-121.
9. Aşkun, Vehbi Cem, “Yazma, Cönk ve Sığır Dili”, *Sivas Fokloru*, C. III, S. 33, 1975.
10. Ayan, Gönül, “Bazı Cönklerde Yunus Emre”, *Uluslararası Yunus Emre Sempozyumu Bildirileri*, (7-10 Ekim 1991), Ankara 1995, s. 495-502.
11. Deniz, Rasim, “Şişman-Zade Mustafa Yazıcı Cönkü”, *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S.9, 1996, s.159-172.
12. _____, “Şişman-Zade Mustafa Yazıcı Cönkü”, *Erciyes Yöresi Folklor, Halk Edebiyatı ve Etnografya Sempozyumu*, (3-5 Mayıs 1990), Kayseri,1991, s. 39-46.
13. _____, “Şa’ban Efendi Cöngünde Bağdad Şehri ile ilgili Bazı Notlar”, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S.4, 1990, s.355-360.
14. Dizdaroğlu, Hikmet, “Karacaoğlan'ın Bir Şiiri Üstüne: Cönklerde Güvenilirlik Derecesi”, *Türk Folklor Araştırmaları*, C. XVII, S. 341, 1977, s. 8183-8185.
15. Dizdaroğlu, Hikmet, “Karacaoğlan'ın Bir Şiiri Üstüne: Cönklerde Güvenilirlik Derecesi”, *Türk Folklor Araştırmaları*, C. XVII, S. 343, 1978, s. 8231-8234.
16. Dizdaroğlu, Hikmet. “Karacaoğlan'ın Bir Şiiri Üstüne: Cönklerin Güvenilirlik Derecesi I”. *Türk Folklor Araştırmaları* 341 (Aralık 1977): 8183-8184.
17. _____. “Karacaoğlan'ın Bir Şiiri Üstüne: Cönklerin Güvenilirlik Derecesi II”. *Türk Folklor Araştırmaları* 342 (Ocak 1978): 8213-8214.
18. _____. “Karacaoğlan'ın Bir Şiiri Üstüne: Cönklerin Güvenilirlik Derecesi III”. *Türk Folklor Araştırmaları* 343 (Şubat 1978): 8231-8234
19. Doğan, İsmail, “Kırımçak Türkçesiyle İbrani Yazılı Bir Cönk”, *Milli Folklor*, C.7, S.50, 2001, s. 40-45.
20. Doğan, Ramazan, “Niyazî-i Mısırf'nin Makedonya Üsküp Millî Kütüphanesi'ndeki Cönklerde Yer Alan Şiirlerine Dair”, *Osmanlı İlim, Düşünce ve Sanat Dünyasında Balkanlar Milletlerarası Tartışmalı İlmî Toplantı* (07-09 Mayıs 2014), 2014, s. 625-641.
21. Dulkadir, Hilmi Mut'ta Bulunan Cönklerden Bektaşî Şairleri 8, *İçel Kültürü*, 5. cilt, S.16, 1991, s. 14-16.
22. Dulkadir, Hilmi Mut'ta Bulunan Cönklerden Bektaşî Şairleri 9, *İçel Kültürü*, 5. cilt, S.17, 1991, s. 25-26.
23. Dulkadir, Hilmi Mut'ta Bulunan Cönklerden Bektaşî Şiirleri 6, *İçel Kültürü*, 5. cilt, S.14, 1991, s. 16-17.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/12 Summer 2015

24. Duran, Hamiye, “Alevilik-Bektaşilik Muhtevalı Bir Cönk”, *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*, S. 61, 2012, s. 77-108.
25. Elçin, Şükrü, “Cezayir Şairlerine Dair Cönk”, *I. Milletlerarası Türkoloji Kongresi (15-20.10.1973)*, İstanbul, 1979, s.322-324.
26. Elçin, Şükrü, “Cönkler ve Mecmualar Üzerine”, *Türk Yurdu*, C.1, S.8, (278), 1959, s.22.
27. Erdal, Tuğçe, “Sözlü Kültür ve Yazılı Kültür Bağlamında Cönk ve Mecmualarda Fuzûlî Mahlaslı Şiirler”, *Millî Folklor*, S. 102, 2014, s.17-28.
28. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.11, Çorum 1939, s.24-27.
29. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.14, Çorum 1939, s.27-32.
30. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.15, Çorum 1939, s.22-28.
31. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.16, Çorum 1939, s.20-24.
32. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.17, Çorum 1939, s.26-28.
33. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.19, Çorum 1940, s.17-19.
34. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.20, Çorum 1940, s.25-27.
35. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.21, Çorum 1940, s.21-24.
36. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.22, Çorum 1940, s.22-24.
37. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.23, Çorum 1940, s.25-29.
38. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.24, Çorum 1939, s.18-20.
39. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.25, Çorum 1940, s.18-20.
40. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.26, Çorum 1940, s.23-24.
41. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.27, Çorum 1940, s.18-21.
42. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.29, Çorum 1941, s.28-31.
43. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.31, Çorum 1941, s.26-27.
44. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.32, Çorum 1941, s.30-32.
45. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.33, Çorum 1942, s.22-23.
46. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.34-35, Çorum 1942, s.34-36.
47. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.31, Çorum 1942, s.26-27.
48. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.38, Çorum 1943, s.24-26.
49. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.39, Çorum 1943, s.11-14.
50. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.40, Çorum 1943, s.10-16.
51. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.41, Çorum 1943, s.21-27.
52. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.42, Çorum 1943, s.20-26.
53. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.43, Çorum 1943, s.14-21.
54. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.44, Çorum 1944, s.24-30.
55. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.45, Çorum 1944, s.20-27.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/12 Summer 2015

56. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.46, Çorum 1944, s.20-31.
57. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.47, Çorum 1944, s.25-32.
58. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.48, Çorum 1944, s.25-31.
59. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.49-50, Çorum 1944, s.26-32.
60. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.51, Çorum 1944, s.17-22.
61. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.52, Çorum 1945, s.20-24.
62. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.53, Çorum 1945, s.17-24.
63. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.54, Çorum 1945, s.26-31.
64. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.55, Çorum 1945, s.17-23.
65. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.57, Çorum 1946, s.12-21.
66. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.58, Çorum 1946, s.8-17.
67. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.59, Çorum 1946, s.17-24.
68. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.60, Çorum 1946, s.25-32.
69. Ertekin, Eşref, “Cönklerden Derlemeler”, *Çorumlu*, S.61, Çorum 1946, s.25-32.
70. Gökşen, Cengiz, “Sivas Kaynaklı Cönklerde Derviş Ali'nin Şiirleri”, *Osmanlılar Döneminde Sivas: Sempozyum Bildirileri* (21-25 Mayıs 2007), C. II, s. 273-290.
71. Gökyay, Orhan Şaik, “Cönkler Üzerine”, *Folklor ve Etnografya Araştırmaları*, 1984, s. 107-173.
72. Görkem, İsmail, “Adana Mintakası Maarif Mecmuası'nda Yayımlanan Cönklerle İlgili Yazılar”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C.VII, S.1-2, 1995, s.73-78.
73. Gözler, H. Fethi, “Cönklerden Günümüze Halk Şairlerimiz”, *Karınca*, C.59, S. 682, 1993, s. 62-65.
74. Gürbüz, Mehmet, “Osmanlı Şiirinin Hazinesi: Mecmualar ve Cönkler Çalıştayı”, *Turkish Studies = Türkoloji Araştırmaları*, C.VIII, S.1, 2013, s.2907-2909.
75. Gürbüz, Mehmet, “Sözlü Kültür Belleğinde Bir Divan Şairinin İzleri: Cönklerde Nâbi”, *Millî Folklor*, Yıl 24, S. 95, 2012, s. 54-62.
76. İvgin, Hayrettin, “Millî Folklor Araştırma Dairesi'ndeki Cönkler ve Bunlar Arasında Doğu Anadolu ile Fırat Havzası Cönkleri”, *Türk Kültürü*, C. XXIV, S.283, 1986, s. 60-62.
77. Karadağ, Metin, “XVII. Yüzyıla Ait Bir Cönkteki Halk Edebiyatı Ürünleri ve Bunların Karşılaştırması”, *Folkloristik: Prof. Dr. Dursun Yıldırım armağanı*, 1998.
78. Karaörs, M. Metin, “Kayseri'de Bulunan Bir Cönk'ün Tanıtılması”, *Erciyes Yöresi Folklor, Halk Edebiyatı ve Etnografya Sempozyumu* (3-5 Mayıs 1990 Kayseri), 1991, s. 31-38.
79. Kaya, Doğan, “Cönklerden Gün Işığma: Abdal Mahlaslı Halk Şairleri”, *Halk Kültürümüzde Sivas'ın Yeri: Sempozyum Bildirileri*, Ankara, 2002, s. 247-272.
80. Kaya, Doğan, “Cönklerin Önemi ve Sivas Kaynaklı Cönkler”, *Müjgan Üçer'e Armağan*, 2011, s. 453-461.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/12 Summer 2015

81. Kaya, Doğan, “İstanbul Semtlerini Konu Edinen Maniler Cönkü”, *7. Uluslararası Türk Kültürü Kongresi Türk ve Dünya Kültürlerinde İstanbul*, 2012, s. 867-882.
82. Kaya, Doğan, “Kahramanmaraş Kaynaklı Bir Cönk ve Özellikleri”, *Uluslararası Osmanlı Döneminde Maraş Sempozyumu* (4-6 Ekim 2012), C. II, Kahramanmaraş, 2013, s.207-216.
83. Kaya, Doğan, “Sivas Kaynaklı Cönklerde Şah Hatayi”, *I. Uluslararası Şah İsmail Hatai Sempozyum Bildirileri*, (9-11 Ekim 2003), Ankara 2004, s. 177-183.
84. Kaya, Doğan, “Sivas Kaynaklı Cönklerde Kızıldeli”, *Uluslararası Türk Dünyası İnanç Önderleri Kongresi*, (23-28 Ekim 2001), Ankara 2002, s. 511-526.
85. Kaya, Doğan, “Sivas Kaynaklı Cönklerde Sarı Saltuk”, *II. Uluslararası Romanya’da Türk Kültürünün İzleri Sempozyumu -Bildiriler-*, s. 223-233.
86. Kaya, Doğan, “Sivas Kaynaklı Cönklerde Yer Alan Şairler ve Şiirleri”, *Türklük Bilimi Araştırmaları*, S.1, 1995, s.43-70.
87. Kaya, Doğan, “Sivas Kaynaklı Cönklerdeki Maniler”, *Altıncı Şehir Sivas*, S.2, 2001, s. 34-38.
88. Kaya, Doğan, “Cönklerden Gün Işığına: Karacaoğlan”, *Erciyes*, S. 295, 2002, s. 25-26.
89. Kaya, Doğan, “Cönklerden Gün Işığına: Abdal Mahlaslı Halk Şairleri”, *Türk Dili Edebiyatı Makaleleri*, C.2, 2003, s. 121-144.
90. Kaya, Tâhâ Tuna, “Sivas Kaynaklı Bir Cönk ve Yedi Şair”, *Millî Folklor*, S. 62, 2004, s.100-104.
91. Kemikli, Bilal, “Hâşimî Kitaplığında Türkçe Bir Cönk”, *Millî Folklor*, C. 6, S.48, 2000, s.27-37.
92. Kendi. İ. Aczi, “Eski Cönkler ve Aşıklar Karacaoğlan”, *Konya*, S. 46, 1942, s. 46-65.
93. Koz, M. Sabri, “Cönk ve Mecmua Yapraklarında Aşık Aramak”, *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII Mecmua: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*, 2012, s.157-200.
94. Koz, M. Sabri, “17. Yüzyıldan Kalma Bir Cönk ve Bilinmeyen Bir Aşık: Şevki”, *VII. Uluslararası Türk Halk Edebiyatı Semineri* (7-9 Mayıs 1997), Eskişehir, 2001, s. 235-248.
95. Kurşunluoğlu, Mehmet Kemal, “Balaban'ın Yeni Resimleri: Cönklerden Cenklere”, *Sanat Çevresi*, S.66, 1984, s.34-35.
96. Kut, Günay, “Bir Cönk Üzerine”. *Yazmalar Arasında – Eski Türk Edebiyatı Araştırmaları I*. İstanbul: Simurg Yayınları, 2005, s. 315-334
97. Musalı, Namiq, “Azerbaycan Cönklerinde Necati Şiirleri”, *I. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Sempozyumu* (15-17 Nisan 2009) Kocaeli 2009, s. 149-158.
98. Nasrattınoğlu, İrfan Ünver, “Sofya'da Bulunan Bir Cönkte Yer Alan Şair Dertli ve Bolu'lu Diğer Üç Ozan”, *Bolu İli Halk Edebiyatı Sempozyumu* (2-4 Mayıs 1986, Bolu, 1987, s. 54-59.
99. Noyan, Bedri, “Ayaşlı Abdi Efendi Cönk’ü ve Zeycani’nin Şiirleri”. *I. Uluslararası Türk Halk Edebiyatı Semineri* (7-9 Mayıs 1983), Eskişehir 1987, s.213-226.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/12 Summer 2015

doi

100. Oransay, Gültekin, “Dr. Nur'un Opera Cönkleri Alanında Çalışmaları”, *Bağlama*, S.2, 1965, s. 9-13.
101. Özdemir, Ahmet, “Cönklerden Günümüze Halk Şairlerimiz: Öksüz Dede”, *Yeni Defne*, C. XII, S. 128-129, 1992, s. 14-20.
102. Özdemir, Ahmet, “Cönklerden Günümüze Halk Şairlerimiz: Kaygusuz Abdal”, *Çağrı Kültür Sanat Bilim Dergisi*, C.36, S. 392, 1992, s. 21-23.
103. Özen, Kutlu, “Dertli'nin Cönklerde Geçen Şiirlerindeki Mısra ve Kelime Değişiklikleri”, *Bolu İli Halk Edebiyatı Sempozyumu (2-4 Mayıs 1986)*, Bolu 1987, s. 68-71.
104. Özen, Kutlu, “Sivas ve Tokat Kaynaklı Cönklerde Geçen Alp-Erenler/Derviş-Gaziler”, *VII. Uluslararası Türk Halk Edebiyatı Semineri (7-9 Mayıs 1997)*, Eskişehir, 2001, s.283-294.
105. Öztelli, Cahit, “Cönklerden Derlemeler: 1”, *Türk Folklor Araştırmaları*, C. IX, 1965, s. 186-188.
106. Paçacıoğlu, Burhan, “Bir Cönk İncelemesi”, *Türklük Bilimi Araştırmaları*, S.2, 1996, s. 187-207.
107. Pamukciyan, Kevork, “Ermeni Harfli Türkçe Elyazma Eski Bir Cönk: II”, *Folklor ve Etnografya Araştırmaları*, 1985, s. 275-309.
108. Pamukciyan, Kevork, “Türkçe Şiirler İhtiva Eden Ermenice ve Ermeni Harfli Türkçe Yazma Cönkler ve Kompilasyonlar I”, *Halk Kültürü*, 1984, s. 107-108.
109. Sakaoğlu, Saim, “Cönkler Arasında 1”, *Türk Folkloru*, C. V, S.58, 1984, s. 6-8.
110. Sakaoğlu, Saim, “Cönkler Arasında 2”, *Türk Folkloru*, C. VI, S.61, 1984, s. 24-26.
111. Sakaoğlu, Saim, “Cönklerden Derlemeler”, *Sivas Folkloru*, C. VI, S.63,1978, s. 10-11.
112. Sakaoğlu, Saim, “Cönklerin Kültür Tarihimizdeki Yeri”, *Fırat Havzası Yazma Eserler Sempozyumu*, Elazığ, 1987, s. 219-226.
113. Salcı, Vahit Lütfi, “Cönk Yuvaları”, *Damla*, S.30, 1946, s. 4-5.
114. Saraivanova, Irina, “Bulgaristan Topraklarında Türk Kültürünün İzleri: Bulgaristan'da Cönklerdeki Türküler Üzerine”, *6. Uluslararası Türk Kültürü Kongresi Bildirileri (21-26 Kasım 2005)*, Ankara, C.II, 2009, s. 903-910.
115. Taşlıova, M. Mete, “Elektronik Cönk Kavramı ve Türk Halkbilimi'nin Değeri Bilinmeyen Kaynakları”, *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları*, S.5, 2006, s. 89-112.
116. Tatçı, Mustafa ve Filiz Hançerlioğlu, “Aşık Ömer'in Eski Bir Cönkteki Şiirleri”, *Türk Kültürü Araştırmaları*, C. XXVI, S.2, 1988, s. 266-267.
117. Togan, Zeki Velidi, “Topkapı Sarayındaki Dört Cönk”, *İslâm Tetkikleri Enstitüsü Dergisi*, C. I, S. 1-4, 1953, s. 73-89.
118. Turan, F. Ahsen, “Türabi Ocağında ve Haydar Tombak'tan Alınan Cönkler Üzerine Birkaç Söz”, *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*, C. IX, S. 27, 2003, s. 107-120.
119. Türkmen, Fikret, “Yazılı Kaynaklardaki (Cönklerdeki) Bektaşî Şairlerinin Şiirlerinde Görülen Yeni Şekiller”, *I. Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Sempozyumu Bildirileri (22-24 Ekim 1998)*, Ankara 1999, s. 339-356.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/12 Summer 2015

120. Türkyılmaz, Murat, “Sivas Kaynaklı Bir Cönk ve Âşık Ömer Şiirleri”, *Folklor/Edebiyat*, C.X, S. 37, 2004, s. 291-298.
121. Türkyılmaz, Murat, “19. Yüzyıldan Günümüze Sivas Kaynaklı Bir Cönk”, *Osmanlılar Döneminde Sivas: Sempozyum Bildirileri* (21-25 Mayıs 2007), C.II, s.315-320.
122. Uraz, Murat, “Cönkler ve Sefineler”, *Türk Folklor Araştırmaları*, C. XVII, S. 337, 1977, s.
123. Ülkütaşır, M. Şakir, “Halk Edebiyatı Araştırmalarında Cönk'lerin Önemi”, *Çağrı*, C. IX, S.89, 1965, s.6-8.
124. Ülkütaşır, M. Şakir, “Halk Edebiyatı Araştırmalarında Cönk'lerin Değeri”, *Türk Kültürü*, C.V, S.60, 1967, s. 25-27.
125. Yalçıntaş, Nevzat Bolu İli ve Çevresinde İlahi Söyleme Geleneği ve Eski Anadolu Türkçesi Devrine Ait Cönklerde Yer Alan İlahiler, *Türkiye İktisat Gazetesi*, S.1762, 1987, s.5, 7.
126. Yardımcı, Mehmet, “Cönklerden Gün Işığına”, *Milli Folklor*, C.1, S. 3, 1989, s. 25-26.
127. Yardımcı, Mehmet, “Halk Şiirinde Şairlere Maledilişlerin ve Tabşırma Benzerliklerinin Yarattığı Karışıklıklarla Cönklerden Kaynaklanan Yanılgılar”, *İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S.1, 1987, s.264-272.
128. Yavuz, Orhan, “Türk Edebiyatında Cönkler, Hususiyetleri ve Dili”, *Türk Dünyası Araştırmaları*, S.54,1988, s.117-131.
129. Yıldız, Mehmed Ali ve Ayşegül Baldan, “Ankara Milli Kütüphanede Bulunan 78 Numaralı Cönk Üzerine”, *Mavi Atlas GŞÜ Edebiyat Fakültesi Dergisi*, Bahar 2014, S. 2, s. 89-100.
130. Yılmaz, Yakup, “ [H.] 1285 Tarihli Bir Cönk”, *Turkish Studies = Türkoloji Araştırmaları*, C.VI, S.4, 2011, s. 887-925.
131. Qiū Yihào, “Jung (Zūng) “cönk” Gemi Üzerine 13.-15. Yüzyıllardaki Batı Yazmalarında Görülen “Jung” Terimi Üzerine, (Çev. : ZEMİRE GULCALI), *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Türkoloji Dergisi* S.19, 2012, s. 135-147.

Yukarıdaki verilere göre “cönk” ile ilgili 12 adet kitap, 19 adet tez ve 131 adet makale yazılmıştır.

KAYNAKÇA

- AÇA, Mustafa (2011), “Balıkesir’de Bulunan Bir Cönk ve İçinde Yer Alan Fal-i Nebât Örneği”, *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*, S. 59, s. 313-324.
- CUNBUR, Müjgân (1974), “Folklor Araştırmalarında Cönklerin yeri”, *I. Uluslararası Türk Folkloru Semineri Bildirileri*, Ankara, s. 69-78.
- ÇAĞBAYIR, Yaşar (2007), *Ötüken Türkçe Sözlük*, İstanbul: Ötüken Yayınları.
- DİZDAROĞLU, Hikmet (1980), “Türk Saz Şiirinin Sorunları”, *Köz Dergisi*, s. 2-18.
- DOĞAN, Mehmet (1986), *Büyük Türkçe Sözlük*, Ankara: Birlik Yayınları.
- ELÇİN, Şükrü (2001), *Halk Edebiyatı Araştırmaları*, Ankara: Akçağ Yayınevi.
- GÖKYAY, Orhan Şaik (1984), “Cönkler Üzerine”, *Folklor ve Etnografya Araştırmaları*, İstanbul, s. 107-149.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/12 Summer 2015

- , (1993), “Cönk”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C.8, İstanbul.
- GÜRBÜZ, Mehmet (2012), “Sözlü Kültür Belleğinde Bir Divan Şairinin İzleri: Cönklerde Nâbî”, *Millî Folklor*, S.95, s.55
- Hüseyin Kâzım Kadri (1927), *Türk lughatı: Türk dillerinin iştikaki ve edebi lughatları*. C.2, Ankara: Maârif Vekâleti.
- İVGİN, Hayrettin (1986), “Millî folklor Araştırma Dairesi’ndeki Cönkler ve Bunlar Arasında Doğu Anadolu ile Fırat Havzası Cönkleri”, *Fırat Havzası Yazma Eserler Sempozyumu*, Elazığ, s. 233-36.
- KARAALİOĞLU, Seyit Kemal (1983), *Ansiklopedik Edebiyat Sözlüğü*, İstanbul: İnkılap ve Aka Kitabevi.
- KARATAŞ, Turan (2007), *Ansiklopedik Edebiyat Terimleri Sözlüğü*, Ankara: Akçağ Yayınları.
- KAYA, Doğan (2007), *Türk Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, Ankara: Akçağ Yayınları.
- KOZ, Sabri (1977), “Cönk”, *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, C.2, İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Misalli Büyük Türkçe Sözlük*, (2005), Kubbealtı Lughatı, İstanbul.
- Örnekleriyle Türkçe Sözlük*, (1996), MEB, Ankara.
- ÖZKIRIMLI, Atilla (1984), *Türk Edebiyatı Ansiklopedisi*, İstanbul: Cem Yayınevi.
- ÖZÖN, Mustafa Nihat (1954), *Edebiyat ve Tenkid Sözlüğü*, İstanbul: İnkılâp Yayınevi.
- PÜSKÜLLÜOĞLU, Ali (1996), *Edebiyat Sözlüğü*, İstanbul: Özgür Yayınları,
- SAKAOĞLU, Saim (1986), “Cönklerin Kültür Tarihimizdeki Yeri”, *Fırat Havzası Yazma Eserler Sempozyumu*, Elazığ. s. 219-226.
- , (1989), “Türk Saz Şiiri”, *Türk Dili Dergisi*, (Halk Şiiri Özel Sayısı), , s.445-450.
- Şeyh Süleyman Efendi (2003), *Lughat-i Çağatâyî ve Türkî-i Osmânî*, Türk Dilleri Araştırmaları, İstanbul.
- Tarama Sözlüğü II (C-D)*, (1965), Ankara: TTK Basımevi.
- TEKİN, Arslan (2010), *Edebiyatımızda İsimler ve Terimler*, İstanbul: Bilgeoğuz Yayınevi.
- Türk ansiklopedisi*, (1963).C. 11, Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Türk Dünyası Edebiyat Kavramları ve Terimleri Ansiklopedik Sözlüğü*, (2001), C.1, Ankara: AKMB
- Türkçe Sözlük*, (2011), Ankara: TDK.
- USLU, Mustafa (2007), *Ansiklopedik Türk Dili ve Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, İstanbul: Yağmur Yayınları.
- ÜLKÜTAŞIR, M. Şakir (1967), “Halk Edebiyatı Araştırmalarında Cönklerin Değeri”, *Türk Kültürü*, S. 60, Ankara, s. 906-908.

Citation Information/Kaynakça Bilgisi

- KAYALIK ŞAHİN, D., (2015). “Cönk” Terimi ve Cönkler Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi / The Term “Junk” And A Bibliography Study On Junks”, *TURKISH STUDIES - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, ISSN: 1308-2140, (Prof. Dr. Şefik Yaşar Armağanı), Volume 10/12 Summer 2015, ANKARA/TURKEY, www.turkishstudies.net, DOI Number: http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8567, p. 709-726.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/12 Summer 2015

